

3 TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

3.1 Varhainen tuki

Mitä ja miten?

Riveriassa opiskelijan työkykymalli ohjaa opettajien ja muun henkilöstön antamaa varhaista tukea ja opiskelijan opintoihin kiinnittymisen edistämistä. Se toimii myös pohjana omavalmentajan HOKS-työskentelylle opiskelijan kanssa.

VAHVISTAMME YHDESSÄ TEKEMISEN
JA TOISISTA VÄLITTÄMISEN
KULTTUURIA JA YHTEISHENKEÄ
RIVERIALAISUUTTA

Keskeisin elementti varhaisessa tuessa on valmentavan työtteen mukaisesti läsnäolo ja luottamus. Läsnäolo on ensimmäinen edellytys onnistuneelle kohtaamiselle ja kaksisuuntaiselle vuorovaikutukselle pedagogissa ja ohjauksellisissa prosesseissa. Kun kohtaamme opiskelijat aidosti, kuulemme ja kuuntelemme kaikkia, kysymme ja keskustelemme, osoitamme välittämistä ja mahdollistamme luottamuksen syntymisen. Luottamus on myös perusta opiskelijan opintoihin sitoutumisen tukemiseen ja mahdollisten opiskelukykyisyyttä heikentävien tekijöiden ja olosuhteiden havaitsemiseen.

Varhaisen tuen huoneentaulu riverialaisille

1. Ole läsnä yksilölle ja yksilöille.
2. Kysy, mitä opiskelijoille kuuluu.
3. Anna opiskelijoille mahdollisuus suunnitella ja tehdä itse.
4. Käytä aikaa opiskelijoiden kanssa osaamisen kehittymisen ja opintojen edistymisen seurantaan.
5. Jos huoli herää, ota se rohkeasti puheeksi opiskelijan kanssa.
6. Ohjaa tarvittaessa opiskelijaa opiskeluhuollon palveluihin.
7. Pyydä opiskelijoilta palautetta, ovatko he kokeneet, että heistä aidosti välitetään.

Riveriassa varhainen tuki on olennainen osa taitojen valmennuksen pedagogiikalle rakentuvaa toimintakulttuuria, jossa olennaista ovat:

- a. tavoitteellinen ja tuloksellinen HOKS-prosessi, ml. säännöllinen osaamisen kehittymisen ja opintojen edistymisen seuranta
- b. omavalmentajan aktiivinen ja opiskelijaa osallistava toiminta
- c. opiskelijoille tarjottava vahvuusperustainen tuki ja ohjaus
- d. vaikuttava yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen opiskelun tuen ryhmien johdolla
- e. osallistava ja aktiivinen opiskelijatoiminta
- f. toimiva yhteistyö opilaitoksen ja opiskelijoiden huoltajien välillä.

3.2 Erityinen tuki

Mitä?

Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa **suunnitelmallista pedagogista tukea** sekä **erityisiä opetus- ja opiskelijärjestelyjä**. Erityisen tuen järjestelyt ovat yksilöllisiä ja ne suunnitellaan opiskelijan tarpeista lähtien.

Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen niin ammatillisissa perustutkinnoissa, ammattitutkinnoissa kuin erikoisammattitutkinnoissa sekä valmentavassa koulutuksessa.

Miten?

Erityisen tuen prosessi käynnistyy aina opiskelijakohtaisella tuen tarpeen tunnistamisella ja arvioinnilla. Sen perusteella tehdään päätös erityisen tuen perustamisesta ja samalla laaditaan suunnitelma erityisen tuen toteuttamisesta sekä yksilölähtöisestä pedagogista tuesta että oppimis- ja opetusjärjestelyistä. Erityistä tukea toteutetaan Riveriassa valmentavalla työotteella taitojen valmennuksen pedagogiikan mukaisesti.

Erityinen tuki on aina osa opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa, HOKSia.

Kuva 4. Erityisen tuen kokonaisuus

Tarkemmat ohjeet erityisen tuen toteuttamisesta löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Erityinen tuki -sivulta.

3.3 Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Mitä?

Opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään, saada palveluita ja edetä urallaan ovat ammattillisen koulutuksen keskeisiä tavoitteita. Riveriassa jokaisen opiskelijan on mahdollista saavuttaa omat, henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjatut tavoitteensa.

**VARMISTAMME TASA-ARVON
JA YHDENVERTAISUUDEN
TOTEUTUMISEN RIVERIASSA**

Riveria on kulttuurisesti monimuotoinen yhteisö. Kenenkään Riveriassa opiskelevan yksilön lähtökohdat (kuten ikä, sukupuoli, sosiaalinen tai kulttuurinen tausta tai henkilökohtaiset ominaisuudet) eivät saa vaikuttaa opiskeluun eikä opetuksen ja ohjauksen laatuun. Oppimisympäristöjen on oltava sellaisia, joissa jokaisen on turvallista opiskella ja tehdä työtä. Tämän onnistumiseksi meidän kaikkien riverialaisten on ymmärrettävä sekä tasa-arvon että yhdenvertaisuuden merkitys oppilaitoksemme arjessa.

Tasa-arvo tarkoittaa sitä, että jokainen sukupuoli on yhtä arvokas. Suomessa tasa-arvo perustuu lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Laki kieltää kaiken seksuaalisuuteen ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja häirinnän. Nykyisin tasa-arvo sisältää myös vapauden valita, onko sukupuoli omasta mielestä edes tärkeä ominaisuus. **Tasa-arvo tarkoittaa myös vapautta olla ja ilmaista oma sukupuoli.**

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita. Oikeus olla sellainen kuin on, on yleinen ihmisoikeus. Suomessa perustuslaki määrää jokaiselle samat oikeudet. Perustuslain määräystä täsmentää laki yhdenvertaisuudesta. Laki yhdenvertaisuudesta kieltää syrjinnän, häirinnän, kohtuullisten mukautusten epäämisen, sekä ohjeen tai käskyn syrjiä jotakuta. Lain mukaan **erilainen kohtelu on syrjintää, kun se johtuu ihmisen henkilökohtaisista ominaisuuksista. Häirintää on sellainen käyttäytyminen ja toiminta, joka loukkaa toisen (tai useamman) henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta.** Häirintä voi olla tietoista tai tiedostamatonta, mutta riittää, että se on ei-toivottua. Voi olla, että häirintään ei liity mitään seksuaalista. **Seksuaalista häirintää on kaikki toiminta, joka halventaa ja on luonteeltaan seksuaalista.**

Miten?

Riverian keskeisimmät teemat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämässä ovat yhdenvertaisen toimintakulttuurin ja opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen sekä opiskelijoiden oppimisen ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen.

Yhdenvertaisen toimintakulttuurin edistämisen huoneentaulu riverialaisille
Älä oletta. Jokainen opiskelija on yksilö.
Anna opiskelijan itse määritellä itsensä.
Huomioi kaikkia opiskelijoita ja huolehdi, että kaikkien ääni pääsee kuuluville.
Luo kaikkia arvostavaa ilmapiiriä.
Puhuttele opiskelijoita (ja henkilöstöä) ilman oletuksia sukupuolesta ja sillä nimellä, jota yksilö toivoo itsestään käytettävän.
Varmista, että yhdenvertaisuus toteutuu opetus- ja ohjaustilanteissa eri oppimisympäristöissä.
Oppimateriaalien on oltava jokaisen opiskelijan saavutettavissa. Ole kriittinen oppimateriaalien sisällön suhteen. Vältä stereotyyppioita. Pyri materiaalien käytössä ja niiden tuottamisessa moninaisuuteen.
Varmista, että oppimisympäristöt ovat turvallisia ja jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi omana itsenään.
Puutu aktiivisesti kiusaamis- ja häirintätilanteisiin Riverian ohjeistuksen mukaisesti.

Riveria julistautuu syrjinnästä ja kiusaamisesta vapaaksi alueeksi vuonna 2021 (<https://yhdenvertaisuus.fi/>). Lisäksi huolehdimme, että käytettävissä on sukupuolineutraaleja tiloja.

Riverian henkilöstö osallistuu sekä pedagogiseen koulutukseen että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutukseen osana Riveria 2025 -ohjelmaa. Opiskelijoiden osallisuuden vahvistamisen ja vaikutusmahdollisuuksien edistämisen toimintatapoja on kuvattu tarkemmin luvussa 4.2. Opiskelija- ja tutortoiminta.

Tarkemmat tiedot tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä löytyvät Opetuksen ja ohjauksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta Riverian intrasta Tutkintokoulutuksen etusivulta.